ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1990

Vyhlásené: 28.04.1990 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

144

VYHLÁŠKA
Ministerstva financií, cien a miezd Slovenskej republiky

z 27. apríla 1990,

ktorou sa ustanovuje rozsah a podmienky zákonného poistenia zodpovednosti podnikateľa za škodu, ktorá vznikne pracovníkovi pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním, vykonávaného Slovenskou štátnou poisťovňou

Ministerstvo financií, cien a miezd Slovenskej republiky podľa § 22 ods. 2 zákona č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov ustanovuje:

PRVÁ ČASŤ
Rozsah a podmienky poistenia

§ 1

V Slovenskej štátnej poisťovni (ďalej len „poisťovňa“) zákonným poistením zodpovednosti za škodu, ktorá vznikne pracovníkovi pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním, je poistený podnikateľ[1]) (ďalej len „poistený“), ktorý je registrovaný orgánom príslušným na registráciu na území Slovenskej republiky.[2])

§ 2

(1) Poistený má právo, aby poisťovňa za neho nahradila škodu, ktorá jeho pracovníkovi vznikla pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním, v rozsahu, v akom za ňu poistený zodpovedá podľa Zákonníka práce.[3])

(2) Vznik povinnosti poisteného nahradiť túto škodu je poistnou udalosťou. Ako o náhrade tejto škody rozhoduje oprávnený orgán, platí, že poistná udalosť nastala až dňom, keď rozhodnutie, podľa ktorého má poisťovňa plniť, nadobudlo právoplatnosť.

§ 3

Poisťovňa nahradí trovy súdneho konania a mimosúdneho prerokovania len vtedy, keď sa písomne zaviaže ich uhradiť.

§ 4

Poisťovňa nenahradí škodu, ktorú sa poistený zaviazal uhradiť nad rámec určený právnymi predpismi.

§ 5

(1) Náhradu škody podľa § 2 ods. 1 uhradí poisťovňa v česko-slovenskej mene priamo poškodenému.

(2) Ak poistený nesúhlasí, aby sa za neho nahradila škoda poškodenému, zloží poisťovňa plnenie do notárskej úschovy.

(3) Ak má poisťovňa vyplatiť náhradu poškodenému, ktorému vzniklo právo aj na plnenie zo zmluvného poistenia veci zničenej, poškodenej alebo odcudzenej pri tej istej poistnej udalosti, je povinnosť poisťovne nahradiť podľa § 2 ods. 1 za poisteného škodu na tejto veci splnená do výšky plnenia zo zmluvného poistenia dňom jeho výplaty, a to i bez súhlasu poisteného.

(4) Ak vzniknú tou istou poistnou udalosťou práva z niekoľkých poistení zodpovednosti za škody, možno v rozsahu, v ktorom sa zhodujú, plniť len z jedného z nich.

(5) Ak poistený nahradil škodu priamo poškodenému, má právo aby mu poisťovňa vydala majetkový prospech, ktorý takto získala.

§ 6

Poisťovňa je povinná plniť najneskoršie do 30 dní po skončení vyšetrenia potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovne plniť. Vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťovne plniť je skončené, len čo bola so súhlasom poisťovne alebo s jej dodatočným schválením dohodnutá s poškodeným výška náhrady škody alebo len čo výška náhrady škody bola určená vykonateľným rozhodnutím.

§ 7

(1) Ak má poistený voči poškodenému alebo inej osobe právo na vrátenie vyplatenej sumy, na zníženie dôchodku alebo na zastavenie jeho výplaty, prechádza toto právo na poisťovňu, ak za poisteného túto sumu zaplatila alebo za neho vypláca dôchodok.

(2) Na poisťovňu prechádza aj právo poisteného na náhradu trov uvedených v § 3, ktoré boli poistenému priznané proti odporcovi, pokiaľ ich poisťovňa za poisteného zaplatila.

Súčinnosť poisteného

§ 8

(1) Poistený je povinný poskytnúť poisťovni súčinnosť, ktorá je potrebná na zistenie príčiny a výšky škody, najmä je povinný poisťovni bez zbytočného odkladu oznámiť, že došlo k udalosti, ktorá by mohla byť dôvodom vzniku práva na plnenie, vyhotoviť o jej vzniku, príčinách a rozsahu zápis a vykonať nutné opatrenia, aby škoda bola čo najmenšia. Poistený je povinný umožniť poisťovni overiť si rozsah a výšku škody a oznámiť jej, či uplatní právo na plnenie z iného poistenia zodpovednosti za škody.

(2) Poistený je povinný bez zbytočného odkladu poisťovni písomne oznámiť, že proti nemu

a) bolo uplatené právo na náhradu škody, ktorú má uhradiť poisťovňa, a vyjadriť sa k požadovanej náhrade a jej výške,

b) bolo uplatnené právo na náhradu škody na súde alebo inom príslušnom orgáne.

(3) Poistený je povinný oznámiť bez meškania orgánom činným v trestnom konaní, že došlo k udalosti, ktorá by mohla byť dôvodom práva na plnenie poisťovne, ak vznikla za okolností vzbuzujúcich podozrenie zo spáchania trestného činu.

(4) Poistený je povinný poisťovni oznámiť, či bola škoda spôsobená zavineným porušením pracovných povinností v pracovnoprávnych vzťahoch, ako i skutočnosť, že bolo rozhodnuté o pozastavení výkonu jeho podnikateľskej činnosti.

(5) Poistený je povinný umožniť poisťovni účasť na konaní o náhrade škody, ktorú má poisťovňa nahradiť.

(6) Ak poistený poruší niektorú z povinností uvedených v odsekoch 1 až 5 a tým sťaží zistenie právneho dôvodu plnenia, rozsahu alebo výšky škody, má poisťovňa voči nemu právo na náhradu až do polovice súm, ktoré z dôvodu poistnej udalosti vyplatila.

§ 9

Poistený je povinný v konaní o náhrade škody, ktorú má poisťovňa nahradiť, postupovať v súlade s pokynmi poisťovne, najmä dohodnúť sa s poisťovňou o tom, kto ho bude v tomto konaní zastupovať. Ak poistený bez súhlasu poisťovne nevznesie námietku premlčania alebo ak sa zaviaže bez tohto súhlasu uhradiť premlčanú pohľadávku, poisťovňa nie je povinná plniť.

§ 10

(1) Poisťovňa má voči poistenému právo na náhradu až do výšky vyplateného plnenia,

a) ak poistený spôsobil škodu úmyselne, pod vplyvom alkoholu alebo pod vplyvom omamného prostriedku,

b) ak poistený porušil predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a toto porušenie bolo v príčinnej súvislosti so vznikom škody.

(2) Rovnaké právo má poisťovňa proti poistenému, ak bola škoda spôsobená zavineným porušením pracovných povinností jeho pracovníkov, avšak len do výšky, ktorú môže poistený požadovať od zodpovedného pracovníka podľa pracovnoprávnych predpisov.[4])

§ 11

(1) Ak poisťovňa nahradila za poisteného škodu, prechádza na ňu právo poisteného na náhradu voči tomu, kto poškodenému za takúto škodu zodpovedá.[5]) Poistený je povinný voči inému toto právo zabezpečniť; ak poruší poistený túto povinnosť, je poisťovňa oprávnená požadovať od neho náhradu až do výšky vyplateného plnenia.

(2) Na poisťovňu však neprechádzajú nároky poisteného proti osobám, ktoré s ním žijú v spoločnej domácnosti alebo ktoré sú na neho odkázané svojou výživou. To však neplatí, ak tieto osoby spôsobili škodu úmyselne.

Poistné

§ 12

(1) Povinnosť platiť poistné, za podmienok ďalej ustanovených, má poistený, ak zamestnáva aspoň jedného pracovníka. Túto skutočnosť je poistený povinný písomne oznámiť poisťovni bez zbytočného odkladu.

(2) Kto je povinný platiť poistné, je povinný sám si ho vypočítať.

(3) Pre výpočet poistného poistený použije sadzbu uvedenú v prílohe tejto vyhlášky, ktorá je určená pre zodpovedajúci druh činnosti poisteného; základom pre výpočet poistného je výška všetkých hrubých miezd a odmien vyplatených poisteným za kalendárny rok (ďalej len „poistné obdobie“). Ak poistený vykonáva rôzne druhy činnosti, použije sa najvyššia sadzba.

(4) Poistné sa platí vopred preddavkovo na príslušné poistné obdobie predovšetkým prevodným príkazom z účtu poisteného vedeného v organizácii, ktorá je oprávnená poskytovať peňažné služby,[6]) na účet poisťovne, pokiaľ poistený nesplnomocní poisťovňu, aby stanovené poistné inkasovala na základe jeho príkazu. Poistné možno platiť i hotovostným spôsobom; v takom prípade sa poistné zvyšuje o 20 Kčs.

§ 13

(1) Preddavok si vypočíta poistený vo výške 50 % zo skutočného poistného uhradeného za prechádzajúce poistné obdobie.

(2) Rozdiel medzi zaplateným preddavkom z minulého roka a skutočnou výškou poistného sa zohľadní pri výpočte preddavku na ďalší rok; prípadný preplatok poisťovňa vráti.

§ 14

Poistné za prvé poistné obdobie sa neplatí preddavkom, ale jednorazovo pri zúčtovaní preddavku poistného na ďalší kalendárny rok.

§ 15

(1) Poistený je povinný vyúčtovať poistné a zaplatiť preddavok na nasledujúce poistné obdobie do konca marca príslušného kalendárneho roka. V tom istom termíne je poistený povinný predložiť poisťovni na jej tlačive výkaz o výpočte poistného a jeho preddavku.

(2) Ak nebolo poistné zaplatené včas, zvyšuje sa o 20 % z dlžnej sumy za každý i začatý mesiac najmenej o 10 Kčs a zaokrúhľuje sa smerom dolu na celé Kčs.

(3) Proti poistenému, ktorý bol v čase vzniku udalosti, z ktorej škoda vznikla, v omeškaní s platením poisteného, má poisťovňa právo na náhradu 20% súm, ktoré vyplatila z dôvodu poistných udalostí. To isté platí, ak poistné alebo preddavok bol zaplatený v menšej výške, ako je určené v § 12 ods. 3.

§ 16
Zánik poistenia

(1) Poistenie zaniká dňom zániku oprávnenia na podnikateľskú činnosť.

(2) V prípade smrti poisteného má poškodený priamo voči poisťovni právo, aby mu škodu nahradila v tom istom rozsahu, v akom by mu ju bol povinný nahradiť sám poistený.

DRUHÁ ČASŤ
Spoločné ustanovenia

§ 17

Pokiaľ nie je určené inak, použijú sa pre toto zákonné poistenie príslušné ustanovenia Hospodárskeho zákonníka.

§ 18

Poisťovňa a orgán vykonávajúci správu dane spolupracujú pri kontrole a evidencii podkladov potrebných pre výpočet výšky poistného.

§ 19

(1) Poisťovňa je oprávnená preskúmať správnosť podkladov pre výpočet poistného, ktoré poistený uviedol na tlačive o výkaze poistného, a jeho preddavku, ako aj údaje nevyhnutné pre vybavovanie poistných udalostí.

(2) Poistený je povinný na požiadanie poisťovne predložiť hodnoverné doklady rozhodujúce na určenie základu pre výpočet poistného.

§ 20

Od uplatnenia práva uvedeného v § 8 ods. 6, § 10, 11 a § 15 ods. 2 a 3 môže poisťovňa upustiť čiastočne alebo úplne, ak sú na to osobitné dôvody.

§ 21

Dňom účinnosti zákona o súkromnom podnikaní občanov[7]) vzniká poistenie občanom, ktorým bolo udelené povolenie považované za registráciu v zmysle príslušných ustanovení tohto zákona.[8])

Záverečné ustanovenie

§ 22

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. májom 1990.

Minister:

Ing. M. Kováč CSc. v. r.

Príloha vyhlášky č. 144
1990 Zb.

Ročné sadzby poistného podľa druhu činnosti

	Z ročnej výšky vyplatených hrubých miezd a odmien v ‰
1. Stavebníctvo, výroba stavebných látok, ťažba dreva a surovín, zemné práce, kamenári, chemická výroba, studnari, práce s výbušninami, kominárske a pokrývačské práce, práce vo veľkých výškach	4,9
2. Doprava (vrátane vodnej), odťahová služba, taxi služba, požičovňa a opra-vovňa motorových vozidiel, drevovýroba vrátane opráv, kovovýroba vrátane opráv, umelecki kováči, klampiari, zámočníci, pohostinstvá, výroba potravín	4,1
3. Ubytovacie služby, kempingy, garáže, obchody, sklenárstvo, drobné opravy vodohospodárskych plynárenských zariadení, inštalačné práce, maliarske a natieračské práce, krajčírstvo, obuvníctvo, čalunníctvo, oprava bielizne, práčovne, čistiarne, upratovačské služby, fotoateliér, kaderníctvo, holičstvo, manikúra, kozmetika, viazanie kníh, vydavateľstvo a polygrafické práce, opravovne optiky, audiovizálnej techniky, zábavné a estrádne podniky, lunaparky	2,1
4. Projektová, inžinierska, poradenská, programátorská alebo vývojová činnosť, vyučovanie, prútkari	1,5
5. Ostatné	2,5

1) § 22 ods. 1, § 29 až 31 zákona č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov.

2) Zákon SNR č. 130/1990 Zb. o niektorých opatreniach súvisiacich s vydaním zákona o súkromnom podnikaní občanov.

3) § 187 až § 205b Zákonníka práce.

4) § 179 Zákonníka práce.

5) § 205c Zákonníka práce.

6) Zákon č. 158/1989 Zb. o bankách a sporiteľniach..

7) Zákon č. 105/1990 Zb.

8) § 29 až 31 zákona č. 105/1990 Zb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.